מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר דרכים לצרוך בצורה אחראית מעבר לקנייה
- להבין מושגים כמו יד שנייה, תיקון ויום בלי קניות
- לפתח חשיבה ביקורתית על הרגלי צריכה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. א – להעביר ליד שנייה או יריד החלפות
2. ב – פחות חומר גלם ופחות פסולת
3. ב – לעצור ולחשוב כמה אנחנו צורכים
4. ב – מי ייצר את המוצר ובאילו תנאים
5. ב – קבוצה שנותנים בה חפצים בחינם לשכונה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – ביריד החלפות מחליפים חפצים, לא קונים בכסף
2. נכון – תיקון קטן יכול להציל חפץ מזריקה
3. לא נכון – זו יוזמה והזמנה לחשוב, לא חוק או עונש
4. לא נכון – הטקסט אומר שאף אחד לא חייב להיות מושלם, כל בחירה קטנה חשובה
5. נכון – זו דוגמה מהטקסט לבחירה טובה יותר

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. יד
2. תיקון
3. פסולת
4. אתית
5. החלפות

חלק ד' – התאימו מושג להסבר

- 1 – ד (חפץ שעובר מאדם לאדם ומקבל חיים נוספים)
- 2 – א (יוזמה לעצור ולחשוב על כמות הצריכה שלנו)
- 3 – ה (קבוצה שבה נותנים חפצים בחינם לשכונה)
- 4 – ג (לתקן חפץ שבור במקום לזרוק אותו)
- 5 – ב (לחשוב על תנאי הייצור והשפעה על הסביבה)

חלק ה' – שאלות פתוחות לכתיבה

1. תשובה אישית – מצפים לתיאור חפץ קונקרטי ונימוק קצר למה הוא מתאים להחלפה
2. תשובה פתוחה – יצירתיות בתיאור, קישור לרעיון של צמצום צריכה
3. תשובה אישית – כלל ברור וסביר, קשור לנושאי הדף (סביבה, תנאי ייצור, איכות מול כמות)

חלק ו' – סדרו לפי הסדר ההגיוני

1. שמים לב שחפץ מסוים לא בשימוש או שבור
2. בודקים אם אפשר לתקן אותו
3. אם אי אפשר לתקן, בודקים אם מישהו אחר יכול להשתמש בו
4. מעבירים אותו ליד שנייה, יריד החלפות או קבוצת מסירה
5. רק אם אין ברירה אחרת, זורקים לפסולת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה כמו תיקון, יד שנייה או החלפה
- יד שנייה – בדרך כלל בתשלום קטן; קבוצת מסירה – בחינם
- כל תשובה מנומקת המתייחסת לייצור, לסביבה או לאיכות

טיפים להפעלה:

- אפשר לקשר את הדף ליוזמה אמיתית של החלפת בגדים או ספרים בכיתה
- כדאי לעודד דיון פתוח בשאלות ללא תשובה אחת נכונה, תוך כבוד לדעות שונות
- לגרסת החינוך המיוחד מומלץ להתמקד בסעיפים המסומנים ולדלג על השאר

דף תרגול: צרכנות נבונה וקיימות

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה לומדים: אפשר לדאוג לעולם גם בלי לקנות. אפשר לתקן, להחליף עם חברים, לתת דברים ישנים, ולחשוב לפני שקונים.

📖 מילון קטן:

יד שנייה	חפץ שהיה שייך למישהו אחר ועובר הלאה
יריד החלפות	מקום שמחליפים בו חפצים בלי כסף
קבוצת מסירה	קבוצה שבה אנשים נותנים דברים בחינם
תיקון	להחזיר חפץ שבור לפעולה
יום בלי קניות	יום שבו בוחרים לא לקנות ולחשוב על הצריכה
צרכנות אתית	לקנות תוך מחשבה על ייצור ועל הסביבה
משאבים	חומרים וכוח שמשתמשים בהם ליצירת מוצרים
פסולת	אשפה שנשארת אחרי שזורקים דברים

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עושים עם בגד ישן שלא צריך?

א) להעביר ליד שנייה או יריד החלפות ב) לשרוף אותו ג) להשאיר בארון לנצח ד) לזרוק לפח הרגיל

2. למה כדאי לתקן ולא לקנות חדש?

א) זה תמיד יותר יקר ב) פחות חומר גלם ופחות פסולת ג) זה אסור על פי חוק ד) אין שום יתרון

3. למה עושים יום בלי קניות?

א) להעניש אנשים שקונים ב) לעצור ולחשוב כמה אנחנו צורכים ג) לסגור את כל החנויות לצמיתות

ד) לחייב אנשים לקנות פחות לתמיד

4. צרכנות אתית בודקת מה?

א) רק על המחיר הזול ביותר ב) מי ייצר את המוצר ובאילו תנאים ג) איזה צבע הכי יפה

ד) כמה פרסומות יש למוצר

5. מה זה קבוצת מסירה?

א) חנות בגדים חדשים ב) קבוצה שנותנים בה חפצים בחינם לשכונה ג) אתר למכירת מוצרים יקרים

ד) פרסומת בטלוויזיה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	יריד החלפות הוא מקום שבו קונים מוצרים חדשים בכסף.	☐	☐
2	תיקון רוכסן תקוע יכול להחזיר בגד לשימוש במקום לזרוק אותו.	☐	☐
3	יום בלי קניות הוא הוראה שחובה לקיים אותה בחוק.	☐	☐
4	צרכנות אתית אומרת שצריך להיות מושלמים כל הזמן.	☐	☐
5	קנייה של פריט איכותי אחד במקום שלושה זולים יכולה להיות בחירה אתית.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. חנויות _____ שנייה מאפשרות לחפצים לקבל חיים חדשים.

2. ברוכסן תקוע או סוליה שנפרמה, לפעמים מספיק _____ קטן.

3. כל דבר שלא קונים מחדש הוא פחות חומר גלם ופחות _____ .

4. צרכנות _____ פירושה לשאול מי ייצר את המוצר ובאילו תנאים.

5. יריד _____ מאפשר להחליף חפצים בלי כסף.

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. יד שנייה	___	**א.** יוזמה לעצור ולחשוב על כמות הצריכה שלנו
2. יום בלי קניות	___	**ב.** לחשוב על תנאי הייצור והשפעה על הסביבה
3. קבוצת מסירה	___	**ג.** לתקן חפץ שבור במקום לזרוק אותו
4. תיקון	___	**ד.** חפץ שעובר מאדם לאדם ומקבל חיים נוספים
5. צרכנות אתית	___	**ה.** קבוצה שבה נותנים חפצים בחינם לשכונה

5 חלק ה' – שאלות פתוחות לכתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו על חפץ שהייתם שמחים להעביר הלאה ביריד החלפות, ועל חפץ שהייתם רוצים לקבל. הסבירו למה.

2. האם 'יום בלי קניות' הוא רעיון שאפשר ליישם בכיתה? תארו איך היה נראה יום כזה.

3. נסחו כלל אחד שהייתם רוצים לאמץ כדי לקנות בצורה יותר אתית.

6 חלק ו' – סדרו לפי הסדר ההגיוני

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בודקים אם אפשר לתקן אותו
☐	שמים לב שחפץ מסוים לא בשימוש או שבור
☐	מעבירים אותו ליד שנייה, יריד החלפות או קבוצת מסירה
☐	רק אם אין ברירה אחרת, זורקים לפסולת
☐	אם אי אפשר לתקן, בודקים אם מישהו אחר יכול להשתמש בו

כרטיס יציאה

כתבו דרך אחת לצרוך בלי לקנות מוצר חדש

מה ההבדל בין יד שנייה לקבוצת מסירה?

מה הופך קנייה לאתית בעיניכם?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀